

Вищезазначене свідчить, що поряд із упровадженням у педагогічний процес інноваційних методів навчання (навчальні мультимедійні програми, комп'ютерні слайд-фільми, комп'ютерні тестові завдання та ін.) однією з головних умов удосконалення навчально-виховного процесу є систематичне отримання викладачем об'єктивної інформації про засвоєння знань студентів.

Список використаних джерел

1. Інформаційно-комунікаційні технології при викладанні фармакології студентам з англійською формою навчання / В.М. Бобирьов, О.М. Важнича, Т.О. Дев'яткіна [та ін.] // Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті : матер. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 5 квітня 2012 р. – Полтава, 2012. – С. 6-7.
2. Сучасні технології навчання на курсі клінічної фармакології та клінічної імунології з алергологією на стоматологічному факультеті / В.М. Бобирьов, Т.А. Петрова, Г.Ю. Островська [та ін.] // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : матер. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 24-25.
3. Сучасні література – методична основа підготовки студентів / В.М. Бобирьов, Г.Ю. Островська, Т.А. Петрова [та ін.] // Основні напрями удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах : матер. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2015. – С. 22-23.
4. Упровадження засад Болонського процесу в практичну підготовку лікарів на до- та післядипломному етапах/ А.С. Свіницький // Практикуючий лікар. – 2011. – №3. – С. 111-114.
5. Вороненко Ю.В. Визначення критеріїв якості в системі безперервного професійного розвитку лікарів та провізорів на основі концепції кредитів /Ю.В. Вороненко, А.М. Сердюк // Медична освіта. – 2007. – №3. – С.11-15.

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ВДНЗУ "УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ"

Бобирьова Л. Є., Дворник І. Л., Муравльова О. В., Шаєнко З. О., Попруга А. О.

Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія"

Реалізація функцій системи управління якістю здійснюється через моніторинг якості, обробку отриманих результатів та кроки для її поліпшення. Представлено один зі способів управління якістю освіти, яка містить підсистему оцінки якості надання освітніх послуг і результату, що покращує процес підготовки фахівців.

The implementation of the functions of the quality management system is carried out through monitoring quality, processing of the results and steps to improve it. One of the ways to manage the quality of education, which includes subsystem of assessment of the quality of educational services and a result that improves the training of specialists is presented.

Ключові слова: вища освіта, контроль якості освіти, оцінка.

У сучасному світі термін "якість" наявний в усіх сферах діяльності. Якість стала ключовою проблемою в промисловості, медицині, торгівлі, сфері транспорту, сфері обслуговування тощо. Не обійшло це поняття й освіту як одну з найважливіших сторін соціального життя суспільства [1].

Модель управління якістю вищої освіти, заснована на зазначеному стандарті, припускає встановлення вимог зацікавлених сторін до якості надання послуг, створення діючих інструментів удосконалення діяльності та контролю [2].

Проблеми освіти вивчали О. І. Волков, Л. М. Віткін, Г. І. Хімичева, А. С. Зенкін, І. Є. Булах, О. П. Волосовець та ін.

А. І. Чміль конкретизує принципи, закладені в міжнародних стандартах та використовуються при розробці системи управління якістю освіти. До них належать орієнтація на споживачів (студентів і слухачів); підвищення ролі керівництва в системі управління якістю освіти; залучення педагогічних працівників у функціонування системи управління якістю з підвищенням їхньої відповідальності й зацікавленості результатами своєї діяльності; процесний підхід, що передбачає управління освітніми структурами як бізнес-процесами; системний підхід, що враховує взаємозв'язок і взаємовплив підсистем вищої школи для досягнення вищої ефективності та результативності; постійне поліпшення з упровадженням прогресивних методів і технологій як мета організації; прийняття рішень на основі безсумнівних фактів та інформації [5].

Забезпечення якості освіти – одна з головних умов мобільності, сумісності та привабливості системи вищої освіти будь-якої країни, головна складова престижу вишу. Принцип інституційної автономії передбачає, що основна відповідальність за забезпечення якості лежить на вишах. У світовій практиці застосовуються різні підходи в оцінюванні якості роботи університетів та академій: репутаційний (на основі експертних оцінок), результативний (за об'єктивними показниками) і загальний.

Репутаційний підхід використовує експертний механізм оцінки професійних освітніх програм і навчальних закладів у цілому. Підґрунтя результативного підходу – це вимірювання кількісних показників діяльності вищого навчального закладу. Загальний підхід базується на принципах загального менеджменту якості та вимогах до систем менеджменту якості з боку ISO [3].

Система управління якістю поєднує такі компоненти: структура організації, обов'язки, процедури, процеси і ресурси, необхідні для здійснення управління якістю. Управління якістю як частина всього управління організацією містить у собі політику та цілі якості, планування, управління, забезпечення і поліпшення якості.

Мета створення системи управління якістю в галузі освіти полягає в упорядкуванні елементів, структури та функцій системи освіти; підвищенні якості освіти на всіх рівнях; забезпеченні сумісництва з освітніми системами інших країн; захисті інтересів учасників освітнього процесу тощо.

Перераховані цілі можуть бути досягнуті за умов вирішення багатьох завдань, а саме: визначення основних вимог до змісту і процесу освіти та управління освітою на всіх рівнях; забезпечення об'єктивної оцінки якості навчання, знань, умінь, навичок і здібностей тих, хто навчається, на всіх етапах; визначення оптимальних вимог до

технологій освітнього процесу; впорядкування навчальної документації; дотримання принципів побудови системи управління якістю відповідно до визначеної моделі; створення інформаційної системи управління діяльністю вищого навчального закладу.

Система управління якістю освіти у вищому навчальному закладі мусить забезпечувати моніторинг основних показників якості та на їхній основі виробляти рекомендації для покращення всіх складових підготовки фахівців.

Упровадження системи менеджменту якості освіти в академії – шлях до розширення можливостей шляхом використання світового досвіду. Систему менеджменту якості визначає керівництво академії, хоча це жодним чином не впливає на творчу діяльність викладачів і студентів. Спрямованість системи менеджменту якості вишу на постійне поліпшення та вдосконалення зрештою орієнтоване на задоволення потреб усіх учасників освітнього процесу.

У разі ефективного функціонування системи управління якістю у виші буде забезпечена високоякісна підготовка компетентних фахівців; покращена система управління структурними підрозділами академії; посилена відповідальність усіх учасників навчально-виховного процесу; підтриманий позитивний імідж навчального закладу тощо.

Список використаних джерел

1. Кайдалова А. В. Актуальність впровадження систем менеджменту якості у вищих навчальних закладах медичного та фармацевтичного профілю в Україні та країнах СНД / А. В. Кайдалова, О. В. Посилкіна // Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи: міжн. наук.-практ. інтернет-конференція, 17-20 берез. 2014 р. – Х.: Вид-во НФаУ, 2014. – С. 354-356.
2. Терованесов М. Р. Система управління якістю освіти / М. Р. Терованесов // Економічний аналіз. – 2014. – Т. 18, № 1. – С. 93-98.
3. Система управління якістю медичної освіти в Україні: монографія / [І. Є. Булах, О. П. Волосовець, Ю. В. Вороненко та ін.]. – Д.: АРТ-ПРЕС, 2003. – С. 29-34.
4. Системи якості вищих навчальних закладів: теорія і практика / [О. І. Волков, Л. М. Віткін, Г. І. Хімічева, А. С. Зенкін]. – К.: Наукова думка, 2006. – 289 с.
5. Чміль А. І. Принципи формування системи управління якістю освіти в умовах реформування / А. І. Чміль // Післядипломна освіта в Україні. – 2006. – №2 (9). – С. 75-76.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

**Бобирьова Л.Є., Ільченко В.І., Пікуль К.В., Прилуцький К.Ю.,
Рошак А.М., Савченко В.О.**

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття висвітлює питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах, що розглядається як сукупність властивостей освіти, які визначають її здатність задовольняти відповідні потреби особистості, суспільства, держави.

The article outlines the issue, which concerns the quality control of medical education in higher educational establishments. It is considered as a set of educational properties that determine its ability to meet the corresponding needs of the individual, society, and state in accordance with the purpose of education.

Ключові слова: якість, контроль, освітня діяльність, Болонський процес, вищий медичний навчальний заклад.

Одним із вирішальних факторів стабільного розвитку держави є якісна освіта, яка відіграє ключову роль у створенні єдиного європейського освітнього простору [7].

Якість освіти – багатогранна категорія, яка за своєю сутністю відображає різні аспекти освітнього процесу – філософські, соціальні, педагогічні, політичні, демографічні, економічні та інші. Якість освіти також розглядається як сукупність властивостей освіти, що визначають її здатність задовольняти відповідні потреби особистості, суспільства, держави [1].

Поняття «якість» – це складний, системно-соціальний феномен, сукупність властивостей якого спрямована на забезпечення вимог і потреб споживача в теперішньому і майбутньому часі.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» якість вищої освіти – це рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти. Якість освітньої діяльності визначається в цьому документі як рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань [5].

Основними чинниками, що забезпечують якість освіти, є професійна підготовка викладачів, навчально-методичне забезпечення навчального процесу, наявність системи контролю й оцінювання викладання, рівня знань студентів, застосування сучасних освітніх технологій у навчальному процесі, залучення викладачів і студентів до науково-дослідної діяльності, відповідність програм навчальних дисциплін сучасним вимогам, належне матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, спрямованість викладання на формування соціальних якостей сучасного фахівця, стимулювання самостійної роботи студентів, контакти з провідними зарубіжними фахівцями [2].

Медична освіта забезпечується мережею медичних, фармацевтичних і стоматологічних коледжів, інститутів, академій, університетів, у яких здійснюється середньо-спеціальна та вища фахова підготовка, перекваліфікація і вдосконалення майстерності, а також післядипломна освіта медичних кадрів різних рівнів. Мета освітнього процесу у вищих медичних навчальних закладах – підготовка компетентних, висококваліфікованих спеціалістів для медичної галузі. Україна приєдналася до Болонського процесу, визначальним критерієм освіти в якому є якість